DANSKE ÆLDRERÅD

NYHEDSBREV 3

15. årgang oktober 2013

Valgkamp og velfærd

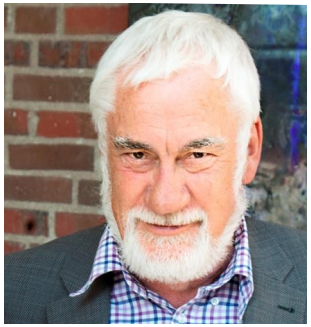

Kære læser,

Velkommen
til nyhedsbrevet for
DANSKE ÆLDRERÅD

Det er sæson for valgkamp. Der er snart kommunalvalg, og i ca. 80 af landets 98 kommuner er der i år også ældrerådsvalg. Ældreråd i hele landet arbejder for at få så mange kandidater som muligt til at stille op og gør en stor indsats for at få en endnu højere stemmeprocent end ved sidste valg. Dette engagement understreger i den grad danske ældrerådsø potentiale - vi er en vigtig og uundværlig del af den demokratiske proces i samspillet med politikere og embedsværk i kommunerne.

På vores ældrepolitiske Vingsted-konference d. 10. oktober tager vi også temperaturen på det lokale demokrati, når vi sætter spot på borgerinddragelse. Jeg håber at se rigtig mange af jer. Læs mere om konferencen her: http://danske-aeldreraad.dk/borgerinddragelse-konference/

I sensommeren har sekretariatsleder Marianne Lundsgård og jeg deltaget i fem formands-/næstformandsmøder, hvor 74 ældreråd var repræsenteret. Det var nogle givende møder, og det er min opfattelse, at de fleste ældreråd føler, at de bliver hørt og har fået skabt et godt forhold til myndighederne og politikerne. Når det er sagt, er der stadig nok at tage fat på. F.eks. må rehabilitering ikke blive et spareobjekt, men et projekt, som øger den ældre borgers livskvalitet. Ligesom vi skal sikre gode overgange fra sygehus til kommunal pleje, sikre tidssvarende boligforhold, og skabe gode forhold for de frivillige.

Der blev selvfølgelig også udtalt forventninger til DANSKE ÆLDRERÅD. Vi skal være mere synlige. Vi skal være med i så mange råd og udvalg som muligt og holde en tæt kontakt til baglandet. Endelig er der et massivt ønske om at få samlet alle 98 ældreråd, hvilket bestyrelsen selvfølgelig er helt indstillet på.

TV2-udsendelsen 'Operation X' afdækkede for nylig svindel hos flere private udbydere af hjemmehjælp. Snyd med offentlige midler går lige så meget ud over kommunen som borgeren, og det er i alles interesse at komme det til livs. Dog er svaret ikke eksternt tilsyn. Det vil øge bureaukratiet. Vi opfordrer i stedet til, at kommunalbestyrelserne sikrer en grundig gennemgang af indgåede kontrakter med de private udbydere, og at ældrerådene i hver kommune sikrer, at det kommunale tilsyn finder sted og bliver fulgt op, som loven foreskriver. Kommunerne har desuden i dag mulighed for at reducere antallet af private udbydere og dermed minimere risikoen.

Hvad enten det gælder private eller offentlige udbydere, finder DANSKE ÆLDRERÅD det under alle omstændigheder helt urimeligt, hvis man indenfor rehabiliteringsområdet bruger ufaglært arbejdskraft.

Bent Aa. Rasmussen, formand, DANSKE ÆLDRERÅD.

Indhold:

Ældre indvandreres sundhed
KL - om velfærd og ældrekonference
Hvem skal passe ældre i fremtiden?
Nyt fra ministerier og styrelser
Kronik: Fokus på Stemmer på kanten
Projekter og publikationer
Nyt fra DANSKE ÆLDRERÅD
Ældrerådeme spørger

Ældre indvandrere - udfordringer og muligheder

Henriette Irminger Sonne, redaktionen

:
”Der er mange gode intentioner og sundhedsfremmende arbejde for befolkningen generelt, men ofte når disse initiativer ikke ud til de etniske minoriteter”. Sådan lyder det i en forskningsrapport fra Center for Sund Aldring på Københavns Universitet om ’Sundhedsfremme for udsatte borgere med anden etnisk baggrund end dansk’.

Manglende fokus
Forskning har vist, at ældre indvandrere er særligt udsatte for overvægt, mentale lidelser og kroniske livsstilssygdomme. Dertil kommer, at mange ældre indvandrere har ringe økonomiske og sociale vilkår, der forstærker helbredsmæssige problemer. Udviklingen i befolkningens demografi og ældres vilkår fylder meget i velfærdsdebatten, men forholdene for gruppen af ældre medborgere med anden etnisk herkomst end dansk har kun fået begrænset opmærksomhed indtil nu.

Værdighed og menneskeligt nærvær
Center for Sund Aldring på Københavns Universitet og DANSKE ÆLDRERÅD afholdt i sensommeren en konference om kommunernes indsats for at fremme ældre indvandreres sundhed. Dagens forskellige oplæg viste et billede med mange nuancer, både når det gælder udfordringer og bud på indsatser. Som det også gælder etnisk danske ældre, er værdighed og menneskeligt nærvær nøgleord, som går igen. Et konkret bud på nytænkning er en helt ny slags plejehjem i København, som specialkonsulent Dorte Magnussen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, fortalte om.

Mangfoldighedsplejehjem
Når Københavns Kommune slår dørene op til sit nye profilplejehjem med fokus på mangfoldighed, er det lagt op til en helt anden sanseoplevelse, end man finder andre steder. De fleste forbinder maden på plejehjem med kartofler og brun sovs, og når der er fællessang, er det den gamle danske sangskat, som kommer frem. På det kommende mangfoldighedsplejehjem vil der komme til at dufte af mad fra hele verden, og personalet vil kende til andre kulturer og traditioner end de danske. Borgere med forskellig etnisk baggrund skal bo blandt hinanden i de 148 plejeboliger på tværs af sprog og religion. Idéen til mangfoldighedsplejehjemmet har kommunen fået fra et lignende projekt i Holland, hvor man ved at respektere og tage udgangspunkt i den enkelte, kan gøre baggrund og kultur til en vej til fællesskab med andre beboere.

Ældre indvandrere bruger ikke plejehjem
I København bor der ca. 3600 borgere over 65 år med anden etnisk baggrund end dansk. Som det ser ud i dag, bor disse ældre ikke på plejehjem i nær samme grad som danske ældre. Mange ved faktisk ikke, at et plejehjem ikke er et hospital, hvor man bor på seksmandsstuer. Dorte Magnussen fortæller, at kommunen med det nye tiltag håber, at de kan mindske ensomheden, når mennesker møder flere med fælles interesser, fælles referencerammer og fælles kulturelle minder.

Mange forskellige ønsker og behov
Et vigtigt element på det nye plejehjem er, at der kommer et produktionskøkken, så man kan lave alle måltider på stedet. Det har man besluttet, fordi

Fotograf: Mikal Schlosser

beboerne nok vil have meget forskellige forventninger til maden. Når måltiderne bliver tilberedt på selve plejehjemmet, vil de velkendte dufte skabe større tillid og tryghed om måltidet og give positive sanseoplevelser til de ældre.

Fleksible fysiske rammer
De fysiske rammer er heller ikke tilfældigt udvalgt. Når der bor mennesker fra hele verden, vil det være en gruppe med meget forskellige ønsker og behov, både familiære og religiøse. Hvis der er fleksible fysiske rammer, og man for eksempel kan booke et hyggeligt lokale til familiekomsammen,

Artikel fortsat fra forrige side:

kan et potentielt problem blive til givende samvær. Det gælder også rum til at praktisere religion, som skal kunne rumme, at mennesker med forskellig religiøs overbevisning bruger det.

Invitation til eksisterende plejehjem
Foruden plejehjemmets indretning, er det også vigtigt at overveje, hvor det skal ligge. For at være i nærheden af de ældres seneste hjem, vil man lægge det i områder med høj andel at etniske minoriteter. København lægger vægt på, at det skal være frivilligt, om hvorvidt et plejehjem vil være mangfoldighedsplejehjem. Derfor valgte kommunen at invitere til, at eksisterende plejehjem kunne byde ind på at blive mangfoldighedsplejehjem, og Peder Lykke Centret har fået opgaven. Det ligger i Urbanplanen på Amager, hvor der bor relativt mange etniske minoriteter, der allerede mødes til mange aktiviteter. Her findes bland andet en væksthave, som er forbeholdt kvinder med etnisk minoritetsbaggrund, som kan høste grønt fra deres eget stykke jord sammen med plejehjemsbeboerne. Der er også allerede mande- og kvindegrupper med minoritetsbaggrund på Daghøjskolen på Peder Lykke Centret, som mødes om at lave håndarbejde, mad og motion.

Personale med mangfoldig baggrund
Man er klar over, at personalets indstilling og viden er et supervigtigt opmærksomhedspunkt. Dorte Magnussen taler om interkulturelle kompetencer blandt personalet, og hun ser det som en fordel, hvis det er mennesker med en mangfoldighed af kulturelle baggrunde. Det er ikke en forhindring at have dansk oprindelse, men der er afsat midler til kompetenceudvikling for medarbejderne.

Åbent Hus og ambassadører
Det er en langvarig proces at gøre det nye sted kendt og få potentielle beboere til at vænne sig til idéen. Derfor holder Peder Lykke Centret åbent hus, selvom mangfoldighedsplejehjemmet ikke er indviet endnu. Der er også lokale ambassadører, som fortæller om muligheden, og der er samarbejde med hjemmeplejen i København.

Læs mere om forskningsprojektet om ældre indvandrere på Center for Sund Aldring, Københavns Universitet:
http://sundaldring.ku.dk/formidling/rapport-sundhedsfremme/

Jean Petersen er plejehjemsassistent og tillidsrepræsentant på Kirsebærhaven i Københavns Kommune.
Hun har en række konkret input til, hvordan etniske minoriteters ældre få en værdig alderdom i mødet med ældreplejen. Hun siger:

- Der er ikke så stor forskel på omsorg for etniske danskere og ældre indvandrere. Vi skal se på individet.
- Inkludér kulturforståelse i uddannelsen af omsorgspersonale.
- Vi kommer til at se ældre indvandrere som kultur, i stedet for som mennesker.
- Vi er vant til kernefamilien omkring plejehjem. Husk, at indvandrere ofte har andre familiemønstre og vil kommer flere på besøg hos en ældre på plejehjem.
- Sprog - forstå, hvor stor den barriere er. Ansæt personale med andre sprog end dansk som fremmesprog. En tolk står i vejen for den menneskelige relation.
- Der er kæmpe forskel på perception og viden og tilgang hos danskere og mennesker fra andre kulturer - vi bliver nødt til at møde børnene til den ældre, at respektere den udvidede familie.
- Netværk: Husk, at de kun har deres familie, som også ofte har svært ved dansk eller ikke er vant til at opsøge myndigheder o.l.

Kommunernes Landsforening - artikler og konference om ældre

Aarhus sparer millioner på ældrepleje

Formanden for Aarhus Ældreråd, Carl Aksel Kragh Sørensen, udtaler sig i en artikel om Aarhus kommunes nye initiativ på ældreområdet.

Læs artiklen på KLs hjemmeside her.

Flere ældre på plejehjem går med ble

JP har foretaget en rundspørge, som viser, at 60 procent af de ældre på plejehjemmene går med ble. Ifølge Anny Winther fra KL er det ikke alene et spørgsmål om personaleressourcer.

Læs artiklen på KLs hjemmeside her.

Rehabilitering og velfærdsteknologi

Anny Winther skriver i et debatindlæg, at aktiv rehabiliterende indsats og velfærdsteknologi er en del af svaret på et moderne velfærdssamfunds løsninger.

Læs artiklen på KLs hjemmeside her.

Indtryk fra KLs årlige ældrekonference

Jens Erik Madsen fra Norddjurs Ældreråd deltog i KLs Ældrekonference og sendte os sine indtryk.

16 medlemmer fra otte ældreråd havde fundet vej til Pejsegården i Brædstrup for at deltage i KLs Ældrekonference 2013 den 25. september. Temaet var "Ældrevelfærd i en brydningstid – Nye veje på ældreområdet".

De 530 deltagere blev præsenteret for seks plenumoplæg og havde mulighed for at deltage i én af seks forskellige sessioner.

Anny Winther, formand for KLs Social- og Sundhedsudvalg bød velkommen og fortalte, at hun netop var blevet medlem af den klub, som består af én million 65+ danskere.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed har et konkret mål: Den 1. december 2016 skal der ikke forekomme fald, tryksår eller fejlmedicinering blandt danske patienter. Selskabets direktør Beth Lilja udstedte denne garanti.

Morsomme, inspirerende og tankevækkende oplæg blev leveret af Anne Knudsen (Weekendavisen) og Michael Christiansen (formand for DR's bestyrelse).

Syddjurs og Randers kommuner har gjort erfaringer med frivillighed på ældreområdet.

Professor Thomas P. Boje fra RUC fulgte op med en forelæsning om, hvorvidt man kan trække en streg i sandet for brug af frivillige på sundheds- og omsorgsområdet. Konklusionen er: En visiteret ydelse skal aldrig udføres af en frivillig.

Læs også mere om konferencen på KLs hjemmeside her

Hvem skal passe ældre i fremtiden?

Uddrag fra artikler i Jyllandsposten og KL.dk

:
Der blev i en artikel Jyllandsposten d. 22.09.13 bragt en undersøgelse om danskernes holdning til selv at skulle passe familiens ældre.

Som en konsekvens af, at der over de næste ti år vil komme 30 pct. flere ældre over 80 år, og folketingspolitikerne lover nulvækst eller meget lav vækst i de offentlige udgifter, vurderer Kjeld Møller Petersen, at det i langt højere grad end tidligere vil være nødvendigt, at familierne selv passer deres ældre. Det er danskerne dog ikke selv enige i.

Af 937 adspurgte svarede 71 pct., at de ikke mener, at pårørende bør passe og pleje ældre familiemedlemmer, der har brug for hjælp, mere end de gør det i dag. En interessant observation er, at det i højere grad er de ældre selv, der ikke ønsker at blive passet af deres pårørende. I aldersgruppen 46 år – 65 år+ mener gennemsnitlig 75 pct., at pårørende ikke bør passe eller pleje ældre familiemedlemmer mere end de gør i dag, hvor det gennemsnitlige tal for aldersgruppen 18 år – 45 år til sammenligning er 63 pct.

Læs artiklen i JP her.

Kommunernes Landsforening har også omtalt undersøgelsen. KL's cheføkonom Jan Olsen siger: "Undersøgelsen bekræfter, at ældreomsorg er og fortsat vil være et centralt gode i vores velfærdssamfund. Det vil være højt prioriteret, både politisk og blandt borgerne", siger han til avisen.

Læs artiklen på KLs hjemmeside her.

DANSKE ÆLDRERÅD mener:

"Professor Kjeld Møller Pedersen mener, at det stigende antal ældre vil betyde, at samfundet ikke længere har råd til at give os den nødvendige pleje og omsorg. Det vil så blive børnenes opgave, men en undersøgelse fra JP viser, at det er de ikke indstillet på det.

Det kan for sin vis også skabe en del problemer. Måske har børnene ikke økonomi til det. Måske bor de ikke i nærheden - og stavnsbåndet skal ikke indføres igen.

Heldigvis siger prognoserne samtidig, at mange flere 80-årige i fremtiden kan klare sig selv, og vi bliver stadig bedre til at rehabilitere og sygdomsbehandle.

Det er min klare opfattelse, at pleje og omsorg stadig bør være en kommunal opgave, også selvom vi bliver flere ældre. Vi har råd til at behandle ældre medborgere ordentligt."

Bent Aa. Rasmussen, formand
DANSKE ÆLDRERÅD

Nyt fra ministerier og styrelser

Kommunernes serviceniveau og produktivitet

I juni 2013 udkom KORA og Produktivitetskommissionens rapport om de 93 største danske kommuners serviceniveau og produktivitet. Rapporten blev dels udarbejdet for at skabe et samlet indeks for kommunal service og for at kunne identificere hver kommunes produktivitetspotentiale.

Efter at rapporten udkom, var der stor interesse for selve beregningerne, og KORA har derfor offentliggjort de beregnede tal for enkeltkommuners serviceniveau og produktivitet i et notat på deres hjemmeside.

Rapporten bygger på en såkaldt Benchmarkinganalyse, der er baseret på 47 indikatorer, der samlet set gør det muligt at evaluere den konkrete service, kommunerne leverer til borgerne.

De udregninger, der er blevet lavet, er forskellige fra dem, Økonomi- og Indenrigsministeriet tidligere har offentliggjort for kommunerne. Økonomi- og Indenrigsministeriets indikator for serviceniveau er baseret på en udgiftsmodel, og tager derfor ikke højde for forskelle med hensyn til kommunernes produktivitet.

Læs mere om rapporten og se alle beregningerne på KORAs hjemmeside.

Lokaldemokratiets tilstand

For at øge interessen for og øge valgdeltagelsen ved kommunal- og regionsvalg nedsatte Økonomi- og Indenrigsminister Margrethe Vestager i december 2012 en arbejdsgruppen til at tage temperaturen på det lokale demokrati.

Demokratiprojektet bestod kort fortalt af en rundtur til 17 kommuner og en spørgeskemaundersøgelse, som forsknings- og evalueringsinstituttet KORA har gennemført for ministeriet. Den kort opsummeret konklusionen fra arbejdsgruppen er, at det lokale demokrati er udfordret, men at der blandt borgere og lokalpolitikere er vilje til at styrke det.

Formand for DANSKE ÆLDRERÅD, Bent Rasmussen, glæder sig over, at borgere over 60 år fortsat er meget aktive deltagere i demokratiet. Han udtaler: “Det glæder mig, at 80 % af 60-80-årige stemte ved sidste kommunalvalg. Ældrerådene spiller fortsat en vigtig rolle, når vi skal sikre borgerinddragelse og styrkelsen af det lokale demokrati, også for ældre borgere.”

Læs mere om projektet på ministeriets hjemmeside.

Læs også om DANSKE ÆLDRERÅDs ældrepolitiske konference om borgerinddragelse i Vingsted d. 10. oktober 2013.

Udsattes stemme skal sikres

Som led i indsatsen for at få alle borgere til at deltage i lokaldemokratiet, er der også fokus på udsatte medborgere.

I den forbindelse har Social-, Børne- og Integrationsminister Annette Vilhelmsen givet to mio. kroner til at få flere socialt udsatte borgere til at stemme til efterårets regional- og kommunalvalg.

Pengene bliver givet til kommuner, organisationer og værestеder, der skal gøre det lettere for socialt udsatte at komme til stemmeurnerne. Der vil bl.a. blive afholdt politiske debatmøder på værestеder og herberger, og opstilles mobile valgbokse tæt på de områder, hvor de udsatte borgere opholder sig. Pengene til initiativerne kommer fra puljen ”Fremme af udsattes valgdeltagelse”.

Projektet Stemmer På Kanten er ét af de projekter, som har modtaget støtte. På næste side kan du læse en kronik skrevet af Carl-Aksel Kragh Sørensen, Aarhus Ældreråd og blandt andre Stemmer På Kanten i Aarhus.

Læs mere om bevillingen på ministeriets hjemmeside her.

FOKUS PÅ ’STEMMERNE PÅ KANTEN’

Abigail Sortberg, Chris Nunan, Carl Aksel Kragh Sørensen, ’Stemmer på Kanten’ i Aarhus Kommune

Følgende er gengivelse af kronik bragt i Aarhus Stiftstidende d. 29. september 2013.

Forskellige befolkningsgrupper bruger ikke deres demokratiske ret til at stemme. Netop nu går landet i valgkamp på flere områder. De vigtige valg er ’Valg til Aarhus Byråd’ og ’Valg til regionsrådet i Region Midtjylland’ den 19. november 2013. – Men før disse valg er der valg til ’Brugerrådene’ på de knap 40 lokalcentre tirsdag den 5. november 2013. – Valgfesten starter med ’Valg til Ældrerådet i Aarhus Kommune’ i perioden 8. oktober til 25. oktober 2013. Til alle disse valg er det vigtigt, at vi får en højere stemmeprocent end tidligere. Til de vigtige valg til Aarhus Byråd og Region Midtjylland vil man gerne hæve stemmeprocenten fra godt 60 til 70 procent.

Fire grupper skal mobiliseres

Det viser sig, at der er fire kategorier, som især skal mobiliseres. Det er ’Unge borgere op til 25 år’, ’Borgere af anden etnisk herkomst’, ’Borgere i aldersklassen 40 til 49 år’ og ’Borgere der skal have en særlig hånd’.
Både ’Integrationsrådet’ og ’Aarhus Ungdoms Fællesråd’ planlægger initiativer flere steder i Aarhus Kommune. Det er virkelig vigtigt at få analyseret grundene til den svage valgdeltagelse fra flere befolkningsgrupper. Således deltager vi i en lokal gruppe, der specielt tager sig af borgere, der skal have en særlig hånd. – Nærmere betegnet ønsker vi at motivere Aarhus Kommunes socialt udsatte borgere til at stemme.

Stemmer på kanten

Vor gruppe er en del af det landsdækkende samarbejde, som hedder ’Stemmer på Kanten’. Det er et projekt, hvor frivillige borgere med kontakt til de socialt udsatte borgere går ud og motiverer disse medborgere til at bruge deres stemme. ’Stemmer på Kantens’ ambassadører vil bl.a. besøge værestede, jobcentre, værtshuse og institutioner for at agitere for vigtigheden af at afgive sin stemme. Man vil også stemme dørklokker i boligområder med mange socialt udsatte borgere. Man vil besøge politiske partier for at klæde politikerne på med et principprogram, der forklarer om de socialt udsatte borgeres problemer. Så er det op til politikerne, om de vil lytte og gøre sig attraktive til at modtage stemmer fra denne befolkningsgruppe.
’Stemmer på Kanten’ vil tegne et billede af, hvilke udfordringer de socialt udsatte borgere har i hverdagen, og hvilke forandringer der skal til for at gøre det hele bare lidt bedre. Vi vil gerne vise politikerne, at denne gruppe virkelig har meninger, og at de har et budskab til den politiske dagsorden. ’Stemmer på Kanten’ er en upolitisk frivillig forening, der kæmper for de socialt udsatte medborgeres indflydelse.

Få på kontanthjælp stemmer

Vi ved at kun hver tredje kontanthjælpsmodtager stemmer i dag. Det giver et

demokratisk underskud i samfundsudviklingen, og det har den konsekvens, at politikerne retter deres opmærksomhed mod andre mere aktive og ressource stærke vælgergrupper. Det giver let en underprioriteret indsats overfor dem, der er havnet på samfundets skyggeside. Således er sigtet at mobilisere de socialt udsatte i forbindelse med vore valg i oktober og november 2013. De socialt udsatte borgere har et underskud af styrke, så valghandling synes uoverkommelig, samtidig med at de finder de politiske budskaber irrelevante og nytteløst uinteressante.

Historisk kampagne
Kampagnen er historisk, idet noget lignende endnu ikke har fundet sted i Danmark og i Aarhus. Vi værner meget om, at det er en upolitisk kampagne, for hvad den enkelte borger stemmer, er for os ligegyldigt, blot borgeren vælger at stemme. – Derfor, hvis man er politisk aktiv, så kan man ikke deltage i projektet. – Således er vor store opgave at udarbejde en offentlig tilgængelig drejebog med tips til, hvordan kandidaten i sin egen valgkamp kan nå denne vælgergruppe.
Vi har også aktiveret kendte kunstnere og skuespillere til at råbe de socialt udsatte borgere og deres støttepersoner op. Vi ved at socialt udsatte borgere har en gruppe af støttepersoner omkring sig.

Ensomme i sindet
Vi ved, at socialt udsatte borgere meget ofte er ensomme i sindet og derfor psykisk følsomme, og at kæledyr også spiller en stor rolle i deres hverdag. Derfor er det vigtigt, at skabe et aktivt nærmiljø omkring særlige grupper af hjemløse i varmestuer og suppekøkkener, således at også den gruppe af borgere ser et formål i at stemme til valgene. Vi kan også se at forholdene er meget forskellige fra kommune til kommune.

Vi ønsker, at kampagnen skal være med til at forandre, således at mange flere socialt udsatte ser et formål med at stemme til valgene. Der vil blive igangsat en upolitisk valgkamp med det ene formål, at få flere socialt udsatte borgere til møde op og afgive deres stemme på valgdagene. Der vil henvises til fællesture til valgstederne og der vil blive etableret folkekøkkener ved valgstederne. Alt sammen skal det motivere for at møde op og stemme til kommunalvalget og regionsrådsvalget.

Også for alle over 60 år
Når vi tidligere skrev valgdagene, mener vi også valget til 'Ældrerådet i Aarhus Kommune'. Her er det vigtigt, at alle borgere over 60 år stemmer. Det er noget lettere at stemme til dette valg, fordi man kan stemme pr. brev, og har man PC adgang, kan man stemme digitalt. Valget til Ældrerådet er mere forsømt end valgene til kommunen og regionen.

Til Ældrerådsvalget i 2009 lå stemmeprocenten på 33 %. Den vil vi gerne hæve til over 50 %. – Der er 25 kandidater at stemme på, og af disse skal der vælges 15 medlemmer. – Det er et upolitisk råd, der udelukkende behandler ældrepolitiske sager, og hovedopgaven er at rådgive Aarhus Byråd og i mindre stil at rådgive Region Midtjylland.

Læs mere om initiativet for at få sårbare og udsatte borgere til at stemme til kommunal– ældreråds– og regionalvalg:
http://stemmerpaakanten.dk/

Medforfatter til kronikken, Carl Aksel Kragh Sørensen, er formand for Aarhus Ældreråd. Se i øvrigt hans blog 'Ældre uden Alder' her:
http://aeldreudenalder.wordpress.com/

Projekter og publikationer

:

Trænende hjemmehjælp i Fredericia Kommune

Fredericia Kommune har udviklet et nyt tilbud om rehabilitering, kaldet ”Trænende Hjemmehjælp”, til de borgere i hjemmeplejen, der ikke får tilbud om hverdagsrehabilitering.

Borgerne i Fredericia Kommunes hjemmepleje mødes i større omfang af en rehabiliterende indsats med fokus på, at den enkelte videst muligt kan klare dagligdagen selv. Det viser KORAs evaluering, som er baseret på observation, interview og registeranalyse. Evalueringen viser samtidig, at den rehabiliterende indsats i Trænende Hjemmehjælp som oftest kan leveres inden for de eksisterende økonomiske rammer. Det er dermed ikke afgørende for implementeringen af den rehabiliterende arbejdsform, at der kan være brug for ekstra tid til opgaverne.

Kigger man på økonomien i Trænende Hjemmehjælp, viser evalueringen, at der er et fald i det samlede forbrug af plejeydelser efter implementering af den rehabiliterende indsats på 4-5 % for borgere over 67 år. Reduktionen halveres, hvis borgere under 67 år tages med.

Læs mere og hent rapporten her:
http://www.kora.dk/udgivelser/udgivelse/i6135/Traenende-hjemmehjaelp-i-Fredericia-Kommune-%E2%80%93-Organisations--og-oekonomievaluering

Nyt fra DANSKE ÆLDRERÅD

DANSKE ÆLDRERÅD har fået ny hjemmeside

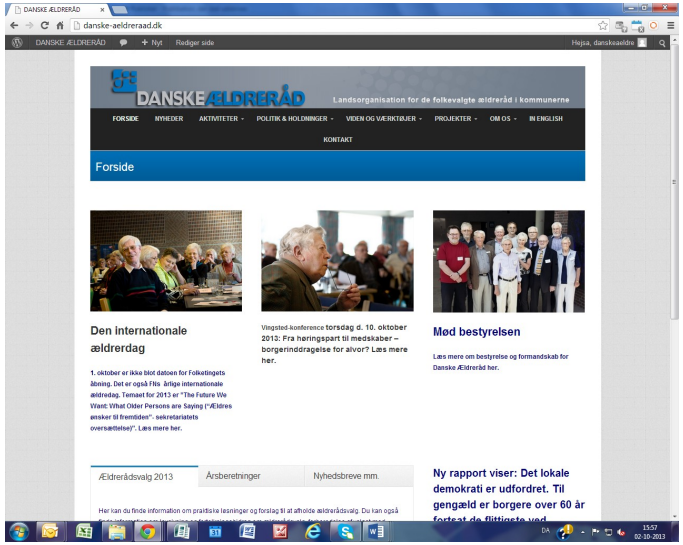

Efter mange år med den samme hjemmeside har DANSKE ÆLDRERÅD brugt sommeren på at færdiggøre vores nye hjemmeside. Den er fortsat i gang med at blive finpudset, så der kan forekomme enkelte fejl.

Hvis du kommer ind på den gamle hjemmeside
Den gamle hjemmeside eksisterer en stund endnu, indtil vi er helt sikre på, at alt er lagt over på den nye. Derfor oplever ud måske, at du havner på den gamle, når du søger på DANSKE ÆLDRERÅD i Google. Der er link videre fra forsiden af den gamle til den nye.

Den nye hjemmeside ligger på adressen
www.danske-aeldreraad.dk

DANSKE ÆLDRERÅD til Folkemøde 2014

DANSKE ÆLDRERÅD deltog i Folkemøde 2013 som gæster, repræsenteret ved Formand Bent Aa. Rasmussen. Det var en meget positiv oplevelse, og nu arbejder bestyrelsen på, at DANSKE ÆLDRERÅD kan være officielt til stede ved Folkemødet 2014.

DANSKE ÆLDRERÅD i medierne

Formand for DANSKE ÆLDRERÅD blev for nylig portrætteret i søndagsudgaven af Fyns Amts Avis.
Det er hverken nye nedskæringer, lukning af dagcentre eller stigende priser på mad til ældre, som bekymrer Bent Aage Rasmussen mest, når det handler om fremtidens ældrepleje, men derimod stigende ensomhed blandt ældre.

Læs mere på Fyns Amtsavis’ hjemmeside, hvor der er uddrag af den trykte artikel:
http://www.fyens.dk/article/2370312:Svendborg--AEldreformand-frygter-for-stoerre-ensomhed

Temamøder og konferencer

Vingsted-konference 2013: Fra høringspart til medskaber – borgerinddragelse for alvor?

Kom og vær med til at tage temperaturen på det lokale demokrati, når DANSKE ÆLDRERÅD inviterer alle til ældrepolitisk konference om borgerinddragelse torsdag d. 10. oktober 2013 i Vingsted.

På en række seminarer får vi blandt andet en dugfrisk rejserapport fra det netop overståede demokratiprojekt, hvor tidligere departementschef Marianne Thyrring har stået i spidsen for at spot på det lokale demokrati frem til kommunalvalget 2013.

Vi stiller skarpt på flere projekter, erfaringer og spørgsmål. Det gælder blandt andet:
• Nye inddragende samarbejdsformer.
• Samtale-salon med dialog på en helt ny måde.
• Borgerrådgiveren i dialog.
• Klag til kommunen og få svar indenfor 24 timer.
• Hvad betyder det for beslutningsprocesserne, når vi øger borgerinddragelsen?

Læs mere om konferencen her:
http://danske-aeldreraad.dk/borgerinddragelse-konference/

Konference om "MADEN PÅ PLEJEHJEM"

Københavns Madhus inviterer til ældremadskonference d. 23.-24. oktober 2013.

På konferencen vil både deltagerne og oplægsholderne sætte fokus på en række centrale spørgsmål om maden til de ældre:

- Er et hjem et hjem, hvis der ikke er et køkken?
- Kan maden gøres økologisk, uden at det vælter budgettet?
- Hvilke fagligheder skal personalet have?
- Hvem bestemmer, hvad de ældre skal have at spise?
- Hvad er et godt måltid? Og hvordan kan der skabes et godt værtsskab omkring bordet?
- Kan de ældre involveres i madlavningen og hvordan kan appetitten hos ældre skærpes?

Læs mere på Kbh. Madhus' hjemmeside

Ældrerådene spørger

Spørgsmål:
Er der regler for hvornår ældreråds vedtægter skal godkendes? Og kender I til, hvordan andre gør i forhold til høringsområder?

Svar:
Efter Socialministeriets seneste vejledning, nr. 40 af 11. maj 2011, fremgår det i pkt. 2, at kommunalbestyrelsen og ældrerådet i begyndelsen af en kommunal valgperiode (altså primo 2014) skal fastlægge: Rammer for ældrerådets virke (hvilket jeg forstår som vedtægten), og proceduren for høringspligten (hvilket jeg forstår som aftale om, hvilket omfang høringspligten skal have). Altså om ældrerådet skal høres om alle forhold, der vedrører ældre, eller om rådet kun høres om nogle forhold, der vedrører ældre. Formålet med ældrerådet skal dog fortsat kunne opfyldes jf. lovens § 30, stk. 1.

Et naturligt sted at skrive om omfanget af høringspligten må være i ældrerådets vedtægt, fordi såvel vedtægten som aftalen om høringspligtens omfang skal aftales mellem parterne så der opnås enighed. Hvis der ikke er enighed, skal rådet høres om alt, jf. § 30, stk. 3.

I DANSKE ÆLDRERÅDs sekretariat har vi ikke hørt om ældreråd, som har indgået aftaler om begrænset høringsret/pligt, og tror faktisk ikke der findes nogen.

Se både lovtekst og link til vejledningen her:
http://danske-aeldreraad.dk/aeldreradsvalg-2013/lov-om-aeldrerad/

Ældrerådene spørger

Spørgsmål om digital post:
Hvordan kan det være, at der er forskellige regler for at blive fritaget fra Den Offentlige Digitale Postkasse og fritagelse fra offentlige digitale selvbetjeningsløsninger?

Svar: DANSKE ÆLDRERÅD har indhentet nedenstående svar fra Digitaliseringsstyrelsen:

”**Det er korrekt, at der er forskellige procedurer for hhv. undtagelse fra digital selvbetjening via en offentlig selvbetjeningsløsning og fritagelse fra Digital Post.** I forbindelse med undtagelse fra digital selvbetjening foretages en individuel vurdering af, om der er behov for undtagelse. Det skyldes bl.a., at der kan være stor forskel på de enkelte selvbetjeningsløsningers kompleksitet, hvilket bl.a. skyldes forskelle fra område til område og lovgrundlaget bag de enkelte løsninger. Derfor kan der være borgere, der måske ikke kan ansøge digital på et område, men eventuel efter hjælp vil kunne gennemføre digital selvbetjening på et andet område. Der vil samtidig være borgere, der med tiden tilegner sig it-kompetencer, der gør, at de vil kunne søge digitalt. Samtidig er der borgere, der ikke under nogen omstændigheder kan forventes at ansøge mv. digitalt. Ofte vil det for disse borgere ikke give mening at forsøge med hjælp til digital selvbetjening. Disse borgere vil selvfølgelig modtage den støtte og vejledning, de har krav på, på anden vis, fx telefonisk eller ved personligt fremmøde.

Borgere, som ikke kan anvende Digital Post, kan blive fritaget herfor ved henvendelse i den kommunale borgerservice. For at kunne blive fritaget for obligatorisk digital post skal borgeren opfylde en af følgende fritagelsesgrunde:

Kognitiv funktionsnedsættelse, hvor funktionsnedsættelsen hindrer borgeren i at modtage sin post digitalt.

Fysisk funktionsnedsættelse, hvor funktionsnedsættelsen hindrer borgeren i at modtage sin post digitalt.

Manglende adgang til computer med internetforbindelse i eget hjem.
Borgeren er registreret i Det Centrale Personregister som udrejst af Danmark.

Sproglige barrierer.
Praktiske vanskeligheder ved at skaffe den offentlige digitale signatur, hvorved eksempelvis forstås den vanskelighed, at der ved udlandsophold kan være lang afstand til en dansk repræsentation, hvor den offentlige digitale signatur kan udleveres.

Borgerens bopæl er beliggende i et område, hvor der ikke er adgang til en bredbåndsforbindelse med en beregnet downstreamhastighed på mindst 512 kbit/s

Årsagen til, at der er forskel på mulighederne for undtagelse er, at ved Digital Post forventes man som borger, ligesom med en almindelig postkasse, at holde sig løbende orienteret om ny post.

Digital selvbetjening sker derimod i forbindelse med konkrete afgrænsede ærinder med det offentlige samt oftest på borgerens egen foranledning. ”

Ældrerådene spørger

I Juni 2013 svarede DANSKE ÆLDRERÅD i et høringssvar på udkastet til en bekendtgørelse og en vejledning om fritagelse for Offentlig Digital Post.

Jeg kan ikke finde dokumenterne på styrelsens hjemmeside. Kan styrelsen hjælpe mig med at fortælle, hvor jeg kan finde dem?

”Bekendtgørelsen om fritagelse af borgere er ikke udstedt endnu, men forventes i løbet af efteråret. Vi er i gang med bearbejdning af høringssvarene. Bekendtgørelsen vil kunne ses i retsinformation (www.retsinfo.dk).

Vejledningen afventer den endelige udformning af bekendtgørelsen og vil ligge på Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside og forventes derudover at blive udsendt til kommuner og interessenter.”

DANSKE ÆLDRERÅD informerer gennem Mailservice, når bekendtgørelsen og vejledningen bliver tilgængelige.

DANSKE ÆLDRERÅDs Aktiviteter - kalender 2013

Oktober:

10. Vingsted-konference

31. Bestyrelsesmøde DANSKE ÆLDRERÅD

December:

12. Formandsskabsmøde DANSKE ÆLDRERÅD

DANSKE ÆLDRERÅD

Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse
Tlf. 3877 0166
info@danske-aeldreraad.dk
www.danske-aeldreraad.dk

Nyhedsbrevet er udgives af DANSKE ÆLDRERÅD
ISSN: 1903-0509 (online)
Næste nummer: Sept. 2013

DANSKE ÆLDRERÅD
Formand Bent Aa. Rasmussen
Tlf. 6221 7125

Ansvarshavende
Bent Aa. Rasmussen

Redaktion
Marianne Lundsgaard
Henriette Irminger Sonne

Sekretariatet
Marianne Lundsgaard
Sekretariatsleder
ml@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0164

Henriette Irminger Sonne
Ældrepolitisk konsulent
his@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0160

Dorthe Neergaard
Ældrepolitisk konsulent
dn@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0163